

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2016 05 30.

C(2016) 3155 final

Tema: Valstybės pagalba. Lietuva
SA.44844 (2016/N)
Dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl sausros, kompensavimas

Jūsų Ekscelencija,

Europos Komisija (toliau – Komisija) informuoja Lietuvą, kad, išnagrinėjusi Lietuvos valdžios institucijų pateiktą informaciją apie pirmiau nurodytą valstybės pagalbos schemą, Komisija nusprendė dėl šios schemos prieštaravimų nereikšti, nes ji suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

Savo sprendimą Komisija grindžia toliau išvardytais argumentais.

1. PROCEDŪRA

- (1) Vadovaudamasi SESV 108 straipsnio 3 dalimi, Lietuva 2016 m. kovo 10 d. raštu, kurį tą pačią dieną užregistravo Komisija, pranešė apie pirmiau nurodytą pagalbos schemą. Lietuva pateikė papildomą informaciją 2016 m. gegužės 3 d. raštu.
- (2) Pagalbos schema, apie kurią pranešta, susijusi su pagalbos schema SA.24527 (N 682/2007) „Dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl stichinės sausros, kompensavimas“. Ši pagalbos schema buvo patvirtinta 2008 m. birželio 3 d. Komisijos sprendimu K (2008) 2519 ir vėliau pratęsta 2013 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimu C(2013) 9390 iki 2014 m. birželio 30 d.
- (3) Šiame pranešime nurodoma, kad ketinama tęsti valstybinio perdraudimo mechanizmo taikymą atlikus tam tikrus pakeitimus. Kadangi schema baigė galioti 2014 m. birželio 30 d., o nuo 2014 m. liepos 1 d. buvo pradėtos taikyti naujos Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairės 2014–2020 m.¹ (toliau – gairės), pagal šių gairių 732

¹ OL C 204, 2014 7 1, p. 1, su pakeitimais padarytais OL C 390, 2015 11 24, p. 4.

Jo Ekscelencijai užsienio reikalų ministrui LINUI LINKEVIČIUI
Užsienio reikalų ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

punkto pirmą sakinį pagalbos schema, apie kurią pranešta, turi būti vertinama kaip nauja pagalbos schema.

2. APIBŪDINIMAS

2.1. Pavadinimas

- (4) Dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl sausros, kompensavimas.

2.2. Tikslas

- (5) Schemos, apie kurią pranešta, tikslas yra skatinti žemės ūkio gamintojus drausti pagrindinius augalus Lietuvoje. Norint įgyvendinti šį tikslą, Lietuva pirmiausia turi skatinti draudimo įmones pasiūlyti draudimą nuo sausros rizikos žemės ūkio gamintojams.
- (6) Numatytas valstybinio perdraudimo mechanizmas reikalingas komercinėms draudimo įmonėms, kad jos galėtų drausti pasėlius nuo sausros daromos žalos nerizikuodamos bankrutuoti.
- (7) Ši pagalba yra susijusi su pasėlių draudimo subsidijomis, todėl, Lietuvos valdžios institucijų teigimu, poveikio aplinkai neturės.
- (8) Valstybinis perdraudimas nepatenka į EŽŪFKP lėšomis finansuojamos paramos kaimo plėtrai sritį.

2.3. Teisinis pagrindas

- (9) Teisinis pagrindas:
- 2007 m. lapkričio 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1218 „Dėl augalų, už kuriuos mokamos tiesioginės išmokos, draudimo įmokų žemės ūkio veiklos subjektams ir draudimo įmonių išlaidų dalinio kompensavimo” ir
 - Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymo „Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. 3D-333 „Dėl dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl stichinės sausros, kompensavimo taisyklių“ pakeitimo“ projektas.

2.4. Biudžetas

- (10) Siūlomas bendras biudžetas – 500 mln. EUR iš valstybės biudžeto. Metinės sumos numatytos pagal šią schemą yra 100 mln. EUR. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad siūlomas biudžetas yra tik perdraudimo lėšos, jos gali būti išmokėtos tik tuo atveju, jeigu draudimas negali padengti nuostolių.

2.5. Gavėjai

- (11) Galutiniai pagalbos schemos gavėjai yra mažosios ir vidutinės įmonės, vykdančios pirminę žemės ūkio produktų gamybą Lietuvoje, ir kurios sudarė draudimo sutartis su draudimo bendrovėmis po šios schemos patvirtinimo dienos.

Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo užtikrinti, kad visos draudimo bendrovės galėtų pasinaudoti perdraudimo schema. Perdraudimo schema yra skirta tik draudimui dėl gavėjų nuostolių, patirtų dėl sausras.

- (12) Numatoma daugiau kaip 1 000 gavėjų.

2.6. Trukmė

- (13) Nuo Komisijos patvirtinimo dienos iki 2020 m. gruodžio 31 d.

2.7. Pagalbos apibūdinimas

- (14) Taikant valstybinio perdraudimo mechanizmą sumažėja poreikis skirti lėšų iš valstybės biudžeto (t. y. reikėtų skirti mažiau valstybės kompensacijų ūkininkams už nuostolius, patirtus dėl nepalankių oro sąlygų), o draudimo bendrovės skatinamos konkuruoti.
- (15) Lietuvos valdžios institucijos informuoja, kad draudimo bendrovės nesiūlo draudimo nuo sausras rizikos, nes sunku numatyti su šia rizika susijusias žalos dydį. Todėl Lietuvos valdžios institucijos aiškina, kad ši valstybės pagalbos schema nustatyta, nes dėl didelės su draudimu nuo sausras susijusios rizikos (dėl didėjančios pasaulio temperatūros sausra ištinka vis dažniau) draudimo ir užsienio perdraudimo bendrovės sutinka drausti pasėlius tik jei dalį su sausra (gaivaline nelaime) susijusių nuostolių padengtų valstybė. Be to, Lietuvos valdžios institucijos informuoja, kad valstybė suinteresuota skatinti ūkininkus drausti pasėlius nuo sausras (kai ji priskiriama gaivalinei nelaimei), nes tuomet būtų galima tikslingai valdyti su oro sąlygomis susijusią riziką.
- (16) Kad užtikrintų draudimo nuo sausras pasiūlą rinkoje, valstybė dalinasi su draudimo bendrovėmis rizika, susijusia su draudimo išmokomis, kurias draudimo bendrovės moka ūkininkams, kad padengtų dėl sausras patirtus nuostolius, jeigu laikomasi šių sąlygų:
- meteorologinis reiškinys, atitinkantis sausras kriterijus, savivaldybės lygmeniu buvo užregistruotas Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka;
 - draudimo išmokos už nuostolius, patirtus dėl sausras, suma vienam apdrausto pasėlių ploto hektarui neviršija 15 % draudimo sumos vienam hektarui (jeigu draudžiama nuo visų draudimo įvykių), o draudimo išmokos dėl sausras padarytų nuostolių ir draudimo nuo sausras įmokos vienam hektarui santykis neviršija 10:1;
 - bendra draudimo išmokų dėl sausras padarytų nuostolių, kurias draudimo bendrovės moka savo pasėlius apdraudusiems ūkininkams, suma viršija bendrą draudimo nuo sausras įmokų, kurias gavo Lietuvoje įsisteigusi draudimo įmonė per draudimo laikotarpį, sumą tokiu koeficientu: 2016 m. – 3,5, 2017 m. – 4, 2018 m. – 4,5, 2019 m. – 5, 2020 m. – 5,5. Jeigu einamaisiais metais sausra užregistruojama bent vienoje savivaldybėje, kitais metais taikomas praėjusių metų koeficientas. Dar kitais metais eilės tvarka taikomi koeficientai, einantys po sausras metais taikyto koeficiento.
- (17) Pirma, Žemės ūkio ministerija sudaro sutartis su draudimo bendrovėmis dėl perdraudimo išmokų draudimui atlyginant nuostolius dėl sausras. Po to, bus sudaromos draudimo sutartys tarp žemės ūkio produkcijos gamintojų ir draudimo

įmonių, sudariusių sutartis dėl perdraudimo išmokų su Žemės ūkio ministerija. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad perdraudimu gali būti padengiamos tik žalos kompensavimo išlaidos, patirtos dėl sausros, ir tik jei yra laikomasi griežtų sąlygų (išvardintų 16 dalyje), ir kad draudimo išmokos bus mokamos tik už dabartinę gamybą ir nebus reikalaujama nurodyti būsimos gamybos rūšies ar kiekio. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad žemės ūkio produkcijos gamintojai galės laisvai pasirinkti draudimo bendrovę, su kuria pasirašyti sutartį.

- (18) Išlaidų dalis, kurią valstybė kompensuoja draudimo bendrovėms, apskaičiuojama pagal tokią formulę: $KID=BI - D_i \times K$ (KID – išlaidų dalis, kurią valstybė kompensuoja draudimo bendrovei; BI – bendra draudimo išmokų, kurias draudimo bendrovė išmokėjo žemės ūkio subjektams už nuostolius, patirtus dėl sausros, suma; D_i – bendra draudimo nuo sausros įmokų, kurias draudimo bendrovė gavo iš žemės ūkio subjektų per draudimo laikotarpį, suma; K–draudimo laikotarpiu taikomas koeficientas).
- (19) Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo užtikrinti, kad pagalbos intensyvumas pirmine žemės ūkio produktų gamyba besiverčiančiai individualiai MVĮ, gaunančiai pagalbą iš perdraudimo schemos, neviršys 50% draudimo įmokos išlaidų, ir kad didžiausios bendro finansavimo išlaidos, kurias valstybė kompensuos draudimo bendrovėms neviršys 70 %, ir dėl nurodytos (18 dalis) kompensacijos apskaičiavimo formulės laikui bėgant mažės.
- (20) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus susijusi tik su tam tikra draudimo bendrove arba bendrovių grupe, kurioje draustųsi pagalbos gavėjai. Be to, pagalbos teikimas nepriklauso nuo draudimo sutarties sudarymo su Lietuvoje įsisteigusia bendrove.

2.8. Sumavimas

- (21) Pagalba negali būti sumuojama su pagalba, gauta pagal kitas vietos, regiono, nacionalines ar Sąjungos schemas, toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms padengti.

2.9. Skatinamasis poveikis

- (22) Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad, Lietuva turi įdiegtą bendrosios išimties valstybės pagalbos schemą SA.43851 (2015/XA), kuri padengia iki 50 % draudimo įmokų mokėjimo draudžiant dėl vienmečiams augalams padarytų nuostolių, patirtų dėl nepalankių oro sąlygų, įskaitant sausrą. Tik ūkininkai gali naudotis išimties pagalbos schema ir, remiantis nacionaliniu teisiniu pagrindu, įgyja teisę pagalbai apimančiai 50% draudimo įmokos išlaidų. Tačiau, nepaisant to, kad įdiegta ši schema, draudimo sutartys nuostoliams dėl sausros atlyginti nėra sudaromos su ūkininkais. Todėl, Lietuva numato sukurti perdraudimo schemą draudimo bendrovėms, kurios dalyvauja aukščiau minėtoje draudimo schemoje ir kurios sudarys draudimo sutartis su ūkininkais tam tikslui. Lietuvos valdžios institucijos teigia, kad valstybinis perdraudimo mechanizmas neturi įtakos draudimo įmokų kainai, kuri išlieka ta pati su sausros rizika ar be, ir todėl papildomo valstybės pagalbos elemento tarpininko (draudimo bendrovė) lygmenyje nėra.
- (23) Remdamiesi schema SA.43851 (2015/XA) ūkininkai teiks subsidijuojamo draudimo paraiškas draudimo bendrovėms, kurios sudarė susitarimus dėl

perdraudimo subsidijavimo su Žemės ūkio ministerija, ir remiantis šiuo pagrindu, sudarys (17) dalyje paminėtas draudimo sutartis.

- (24) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad ūkininkų paraiškos, pateikiamos draudimo įmonėms, turinys dėl subsidijuojamo draudimo atitiks gairių 71 punktą.

2.10. Kiti įsipareigojimai

- (25) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus teikiama sunkumų patiriančioms įmonėms, apibrėžtoms gairių 35 punkto 15 papunktyje.
- (26) Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo sustabdyti pagalbą, apie kurią pranešta, mokėjimą, jeigu gavėjas vis dar disponuoja anksčiau gauta neteisėta ir Komisijos sprendimu nesuderinama pripažinta pagalba (susijusia su individualia pagalba arba pagalbos schema), tol, kol tas gavėjas atlygins ar sumokės į blokuotą sąskaitą visą neteisėtai gautos nesuderinamos pagalbos sumą ir atitinkamas susigrąžinimo palūkanas.
- (27) Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo laikytis skaidrumo reikalavimų pagal gairių 128–132 konstatuojamąsias dalis ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio 30 d.

3. ĮVERTINIMAS

3.1. Pagalbos buvimas. SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymas

- (28) Kad būtų galima taikyti SESV 107 straipsnio 1 dalį, schema turi teikti įmonei ekonominę naudą, kurios ji negautų vykdydama įprastą veiklą, pagalba turi būti skiriama tam tikroms įmonėms, naudą turi teikti valstybė narė arba ji turi būti teikiama iš valstybės išteklių, ir schema turi būti galima daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (29) Aptariamoji schema yra naudinga tiems, kurie ja pasinaudoja. Ši nauda teikiama iš valstybės išteklių tiesioginių dotacijų forma, ji naudinga žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms, nes gerina jų konkurencinę padėtį. Pagal Teisingumo Teismo praktiką vien tai, jog įmonei gaunant ekonominę naudą, kurios ji nebūtų gavusi įprastomis savo veiklos sąlygomis, jos konkurencingumas, palyginti su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis, sustiprinamas, rodo, kad yra konkurencijos iškraipymo galimybė².
- (30) Remiantis Teisingumo Teismo praktika, pagalba įmonei gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, jei ta įmonė veikia rinkoje, kurioje vyksta valstybių narių tarpusavio prekyba (t. y. žemės ūkio sektoriuje)³. Pagalbos gavėjai veikia rinkoje, kurioje vyksta valstybių narių tarpusavio prekyba⁴. Šis sektorius atviras ES lygmens konkurencijai, todėl jam poveikį daro bet kokia gamybai palanki

² 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Philip Morris Holland BV prieš Europos Bendrijų Komisiją*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209.

³ Visų pirma žr. 1988 m. liepos 13 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Prancūzijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją*, 102/87, ECLI:EU:C:1988:391.

⁴ 2014 m. Lietuva į ES šalis eksportavo žemės ūkio produktų už 2 175,0 mln. EUR, o importavo už 3 013,4 mln. EUR. Šaltinis – Europos Komisija, „Žemės ūkio politikos perspektyvos“, informacijos apie valstybes nares suvestinė, 2015 m. sausio mėn., Lietuva. Galima rasti http://ec.europa.eu/agriculture/statistics/factsheets/pdf/lt_en.pdf

priemonė, taikoma vienoje arba keliose valstybėse narėse. Todėl ši schema gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (31) Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos yra įvykdytos. Taigi galima daryti išvadą, kad siūloma schema pagal tą straipsnį yra valstybės pagalba. Pagalbą galima laikyti suderinama su vidaus rinka tik jeigu jai galima pritaikyti vieną iš SESV numatytų nukrypti leidžiančių nuostatų.

3.2. Pagalbos teisėtumas. SESV 108 straipsnio 3 dalies taikymas

- (32) Apie pastarąją schemą Komisijai buvo pranešta 2016 m. kovo 10 d. Ji dar nėra įgyvendinama. Taigi Lietuva įvykdė SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą įpareigojimą.

3.3. Pagalbos suderinamumas

3.3.1. SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto taikymas

- (33) Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu ji skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (34) Kad būtų galima taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, pagalba turi atitikti atitinkamų Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

3.3.2. Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairių 2014–2020 m. taikymas

- (35) Pagalbos schemai, apie kurią pranešta, taikomas gairių II dalies 1.2.1.6 skirsnis „Draudimo įmokų mokėjimo pagalba“.

3.3.2.1. Gairių II dalies 1.2.1.6 skirsnyje nustatytos sąlygos

- (36) Remdamasi gairių 406 punktu, Komisija leis teikti draudimo įmokų mokėjimo pagalbą tik pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms įmonėms. Atsižvelgiant į 11 dalį šis reikalavimas vykdomas.
- (37) Remiantis gairių 407 punktu, pagalba neturi tapti kliūtimi draudimo paslaugų vidaus rinkai veikti. Visų pirma, pagalba neturi būti teikiama tik draudimo paslaugoms, kurias teikia viena draudimo bendrovė arba bendrovių grupė, arba teikiama tik su sąlyga, kad draudimo sutartis turi būti pasirašyta su toje valstybėje narėje įsteigta bendrove. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba teikiama ne vienos draudimo bendrovės arba draudimo bendrovių grupės draudimo paslaugoms ir kad pagalba nepriklauso nuo draudimo sutarties sudarymo su Lietuvoje įsisteigusia bendrove (20 dalis). Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, galima laikyti, kad 407 punkto reikalavimas vykdomas.
- (38) Ši pagalbos schema yra susijusi su perdraudimo sistema. Remiantis gairių 408 punktu, perdraudimo sistemos bus vertinamos kiekvienu konkrečiu atveju.
- (39) Lietuvos valdžios institucijos įrodė, kad būtina tęsti valstybinio perdraudimo nuo sausros sistemą, kad ūkininkams būtų suteikta galimybė apdrausti pasėlius nuo

sausros (15 dalis). Valdžios institucijos paaiškino, kad dėl nepakankamos perdraudimo nuo rizikos įvykio pasiūlos rinkoje valstybinis perdraudimas būtinas komercinėms draudimo įmonėms, kad jos galėtų siūlyti ūkininkams draudimą nuo sausros nerizikuodamos bankrutuoti. Atsižvelgiant į kompensacijos apskaičiavimo formulę, susijusius koeficientus ir Lietuvos valdžios institucijų pateiktus patvirtinimus (16, 18–19 dalys), taip pat į laikiną mažėjančios pagalbos pobūdį, atrodo, jog yra užtikrinama, kad ištikus sausras ir prireikus mokėti draudimo nuo sausros išmokas, viršijančias draudimo įmokų sumą, kompensacija, kurią draudimo bendrovės gautų iš valstybės, yra proporcinga ir kad ištikus sausras draudimo bendrovės turėtų prisiimti įprastą su draudimo paslaugų teikimu susijusią verslo riziką. Todėl, remdamasi Lietuvos valdžios institucijų pateikta informacija, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į valstybės pagalbos taisykles, siūloma perdraudimo sistema yra priimtina.

- (40) Lietuvos valdžios institucijos įrodė, kad pagalba skiriama ūkininkams. Ji teikiama per draudimo bendrovės, tačiau, be šio netiesioginio poveikio, nėra jokio papildomo pagalbos draudikui elemento, o galutinę pagalbos naudą gauna ūkininkai.
- (41) Remiantis gairių 409 punktu, tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, susijusios su draudimo įmokomis draudžiantis nuo žalos, patirtos dėl gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų, kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo, dėl saugomų gyvūnų padarytos žalos, kaip nurodyta 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 ir 1.2.1.5 skirsniuose, taip pat nuo žalos, patirtos dėl kitų nepalankių klimato reiškinių, ir (arba) žalos, kurią sukėlė su aplinka susiję įvykiai. Kaip aprašyta 15 dalyje, draudimas apima žalą patirtą dėl sausros. Todėl gali būti laikoma, kad 409 punkto reikalavimas yra tenkinamas.
- (42) Remiantis gairių 410 punktu, draudimu gali būti padengiamos tik 409 punkte nurodytos žalos kompensavimo išlaidos ir negali būti reikalaujama nurodyti būsimos gamybos rūšies ar kiekio. Atsižvelgiant į 17 dalį šis reikalavimas vykdomas.
- (43) Remiantis gairių 412 punktu, bendrasis pagalbos intensyvumas neturi viršyti 65% draudimo įmokos išlaidų, išskyrus kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo pagalbą. Nagrinėjamu atveju didžiausias pagalbos ūkininkams intensyvumas pagal išimties draudimo schemą dėl sausros yra 50% (19 dalis). Todėl pagalbos intensyvumas perdraudimui (iki 70% draudimo įmokos) niekada neviršys pagalbos gavėjo lygiu 65%. Todėl laikoma, kad gairių 412 punkto reikalavimas yra tenkinamas.
- (44) Todėl galima daryti išvadą, kad gairių II dalies 1.2.1.6 skirsnio reikalavimai vykdomi.

3.3.2.2. *Bendrieji vertinimo principai*

- (45) Pagal gairių 38, 42 ir 405 punktus bendrieji vertinimo principai skiriami pagalbai taikomi pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (46) Pagalbos schema, apie kurią pranešta, pagal gairių 43 ir 44 punktus prisidedama prie bendro tikslo. Kaip apibūdinta 5 ir 6 dalyse, šios schemos, apie kurią pranešta, tikslas – rizikos valdymas. Kaip nurodyta 8 dalyje, valstybinis

perdraudimas nepatenka į paramos kaimo plėtrai sritį, todėl laikoma, kad pagalbos schema, apie kurią pranešta, prisidedama prie kaimo plėtros tikslų laikantis gairių 48 punkte nustatytų sąlygų.

- (47) Kaip įrodė Lietuvos valdžios institucijos (7 dalis), gairių 52 punkte nurodyto neigiamo poveikio aplinkai nenustatyta.
- (48) Kadangi ši schema atitinka konkrečias sąlygas, nustatytas gairių II dalies 1.2.1.6 skirsnyje (44 dalis), Komisija mano, kad atsižvelgiant į gairių 55, 57 ir 60 punktus atitinkama pagalba yra būtina ir kad ji skiriama naudojant tinkamą priemonę, kuria siekiama bendros svarbos tikslo.
- (49) Kad pagalba būtų proporcinga, jos suma neturėtų viršyti tinkamų finansuoti išlaidų, kurios turi būti teisingai apskaičiuotos, taip pat turi būti neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas, kurį kartu su pagalbos suma skirdama pagalbą turi apskaičiuoti ją teikianti institucija (gairių 82–85 punktai). Šios schemos tinkamos finansuoti išlaidos – dalies draudimo įmonių išlaidų, susidariusių išmokant draudimo išmokas už nuostolius, patirtus dėl sausros, kompensavimas (18 dalis). Valstybė kompensuoja tam tikrą dalį skirdama subsidiją. Konkrečiais metais taikytina kompensacijos apskaičiavimo formulė numatyta nacionaliniame teisiniame pagrindė paminėtame 9 dalyje ir yra regresinio pobūdžio. Lietuvos valdžios institucijos įrodė, kad be valstybės perdraudimo mechanizmo žemės ūkio subjektai negalės apdrausti savo pasėlių nuo sausros (15 dalis). Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad pagalba nebus sumuojama su kita pagalba (21 dalis) ir pagalbos intensyvumas individualiam pagalbos gavėjui neviršys 50% (19 dalis). Todėl galima daryti išvadą, kad gairių 84 punkte nustatytas proporcingumo reikalavimas vykdomas.
- (50) Kadangi ši schema atitinka konkrečias sąlygas, nustatytas gairių II dalies 1.2.1.6 skirsnyje (44 dalis), Komisija mano, kad atsižvelgiant į gairių 113 punktą neigiamas poveikis konkurencijai ir prekybai yra kuo mažiausias.
- (51) Gairių 128 ir 132 punktuose nustatyti skaidrumo reikalavimai. Lietuva įsipareigojo laikytis šių reikalavimų ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio 30 d. (27 dalis).
- (52) Lietuva patvirtino, kad pirma bus sudaroma sutartis su draudimo bendrove, ir po to, pagalbos gavėjas draudimo bendrovei pateiks paraišką, į kurią bus įtraukti visi reikalingi elementai (23–24 dalys). Kadangi ši pagalbos schema susijusi su rizikos valdymo priemone, ji taip pat turi atitikti gairių 69 punktą, kuriame nustatyta, kad valstybės pagalba neturėtų skatinti įmonių be reikalo rizikuoti. Šiuo atveju pagalba skirta skatinti žemės ūkio produktų gamintojus draustis (5 dalis) ir taip kuo labiau sumažinti galimybę, kad valstybei reikės mokėti kompensaciją už nuostolius, patirtus dėl nepalankių oro sąlygų. Todėl pagal gairių 69–73 punktus laikoma, kad pagalbos schema daro skatinamąjį poveikį.

3.3.2.3. Sunkumų patiriančios įmonės

- (53) Remiantis gairių 26 punktu, sunkumų patiriančioms įmonėms parama neteikiama (25 dalis).

3.3.2.4. Neteisėtos pagalbos sumų išieškojimas

- (54) Lietuvos valdžios institucijos įsipareigojo sustabdyti pagalbos, teikiamos pagal schemą, apie kurią pranešta, mokėjimą, jeigu gavėjas vis dar disponuoja anksčiau gauta neteisėta ir Komisijos sprendimu nesuderinama pripažinta pagalba (susijusia su individualia pagalba arba pagalbos schema), tol, kol tas gavėjas atlygins ar sumokės į blokuotą sąskaitą visą neteisėtai gautos nesuderinamos pagalbos sumą ir atitinkamas susigrąžinimo palūkanas (26 dalis).

3.3.2.5. Schemos taikymo trukmė

- (55) Remdamasi gairių 719 punktu, Komisija leidžia vykdyti tik ribotos trukmės schemas. Kitos nei pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 ir jo įgyvendinimo reglamentą bendrai finansuojamos pagalbos schemos neturėtų būti taikomos ilgiau kaip septynerius metus. Atsižvelgiant į 13 dalį ši sąlyga vykdoma.

4. IŠVADA

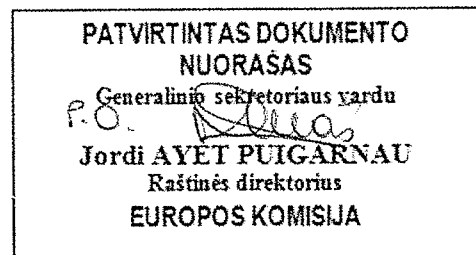
Dėl šių priežasčių Komisija nusprendė prieštaravimų dėl pagalbos, apie kurią pranešta, nereikšti, nes ji suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

Jei kurios nors šio rašto dalys pagal Komisijos komunikatą dėl profesinės paslapties laikomos profesine paslaptimi ir jų nereikėtų skelbti, prašom Komisiją apie tai informuoti per penkiolika darbo dienų nuo šio rašto pateikimo. Jei per nurodytą laiką Komisija negaus jokio pagrįsto prašymo, bus laikoma, jog Lietuva sutinka, kad būtų skelbiamas visas šio rašto tekstas. Jei Lietuva pageidauja, kad tam tikra informacija būtų laikoma profesine paslaptimi, prašom nurodyti atitinkamas dalis ir pagrįsti, kodėl prašoma kiekvienos iš jų neskelbti.

Pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004⁵ 3 straipsnio 4 dalį prašymą reikėtų siųsti elektroniniu paštu per saugią e. pašto sistemą „Viešojo rakto infrastruktūra“ (angl. *Public Key Infrastructure*, PKI) adresu agri-state-aids-notifications@ec.europa.eu.

Komisijos vardu

Phil HOGAN
Komisijos narys

⁵ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).